# Sag 253/83

## Sektkellerei C. A. Kupferberg & Cie KG a. A.
## mod
## Hauptzollamt Mainz

(anmodning om præjudiciel afgørelse
indgivet af Finanzgericht Rheinland-Pfalz)

»Beskatning af alkohol«


Sammendrag

*Fiskale bestemmelser — interne afgifter — nationalt spiritusmonopol — faktiske nedsættelse af salgsprisen — forenelighed med bestemmelserne i EØF-traktaten og i overenskomsterne mellem Fællesskabet og Spanien og Portugal*

*(EØF-traktaten, art. 37 og 95; aftalen EØF/Spanien af 29. juni 1970, art. 3; overenskomsten EØF/Portugal af 22. juli 1972, art. 21)*

Artiklerne 95 og 37 i EØF-traktaten samt artikel 21 og artikel 3 i overenskomsterne mellem Fællesskabet og henholdsvis Portugal og Spanien skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for, at spiritusmonopolforvaltningen faktisk i et givet tidsrum anvender en nedsat salgspris for spiritus, såfremt den afgiftssats, der i samme tidsrum faktisk anvendtes på indført spiritus, ikke var højere end den afgift, der faktisk var pålagt tilsvarende indenlandske varer.


# FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT CARL OTTO LENZ
## fremsat den 27. november 1984 *

*Høje Domstol.*

Den præjudicielle forelæggelse, jeg i det følgende skal redegøre for, udgør endnu et led i den række af sager, Domstolen har fået forelagt med henblik på fortolkningen af EØF-traktatens artikler 37 og 95 i forbindelse med den tyske spiritusmonopollov.

* Oversat fra tysk.

1. Sagens faktiske omstændigheder kan sammenfattes således:

Sektkellerei C. A. Kupferberg & Cie KG a. A., der har hjemsted i Mainz og er sagsøger og revisionsindstævnt i hovedsagen (herefter benævnt sagsøgeren) udtog i tidsrummet 1.-17. marts 1976 af selskabets toldoplag forskellige slags whisky fra Storbritannien, genever og likør fra Nederlandene, armagnac og pruneaux fra Frankrig samt sherry fra Spanien og portvin fra Portugal og anmeldte varerne til indførselsberigtigelse. Hauptzollamt Mainz, der er sagsøgt og revisionsappellant i hovedsagen (herefter benævnt sagsøgte) fastsatte for de pågældende varer monopoludligningsafgiften på grundlag af en enkelt sats på 1 500 DM/hl alkohol (DM/hlW).

Med et for Finanzgericht Rheinland-Pfalz indbragt søgsmål har selskabet Kupferberg under påberåbelse af § 152 i spiritusmonopolloven nedlagt påstand om, at en monopoludligningssats på 1 430 DM/hlW alkohol lægges til grund, idet afgiftssatsen efter sagsøgerens opfattelse skal beregnes som forskellen mellem den i det pågældende tidsrum faktisk anvendte spiritussalgspris på 1 683 DM/hlW og den dagældende spiritusgrundpris på 253 DM/hlW. Sagsøgeren har opgivet at tvistens økonomiske værdi er 29 033,07 DM.

Salgsprisen på 1 683 DM/hlW skyldtes, at forbundsmonopolforvaltningen efter Domstolens domme i sagerne Manghera [1], Rewe [2] og Miritz [3] nedsatte den forskriftsmæssigt fastsatte normalsalgspris for alkohol på 1 833 DM/hlW med 150 DM/hlW for at opretholde konkurrencedygtigheden over for importeret spiritus. Hverken den nedsatte salgspris på 1 683 DM/hlW eller normalsalgsprisen på 1 833 DM/hlW blev imidlertid lagt til grund for beregningen af det spiritustillæg, der opkræves på spiritus, der ikke afleveres til monopolet, eller for beregningen af den normale monopoludligningsafgift, der opkræves på importeret spiritus.

I stedet blev der fra den 23. februar 1976 efter forbundsfinanzministeriets bestemmelse (forbundsfinansministeriets skrivelse af 23. marts 1976 III A2 — V 7030 — 32/76) opkrævet såvel spiritustillæg som monopoludligningsafgift med samme sats svarende til den dagældende spiritusafgift på 1 500 DM/hlW. Denne særlige situation ophørte — mindre end fire uger senere — den 18. marts s.å., da den lovændring, der allerede har været genstand for dommen i Hansen II-sagen [4], trådte i kraft, og afgiften i øvrigt forhøjedes.

Den forelæggende ret gav sagsøgeren medhold i sin dom af 13. februar 1978. Efter sagsøgtes revisionsanke har Bundesfinanzhof ophævet denne afgørelse i sin dom af 5. august 1980 og hjemvist sagen til fornyet behandling. Bundesfinanzhof har kendt for ret, at den pr. 23. februar 1976 faktisk anvendte salgspris på 1 683 DM/hlW ikke kan betragtes som den for beregningen af monopoludligningsafgiften afgørende normalsalgspris for spiritus som omhandlet i lovens § 152. Denne androg som hidtil 1 833 DM/hlW, således

1 — Dom af 3. februar 1976 i sag 59/75 — anklagemyndigheden/Flavia Manghera m.fl. — Sml. 1976, s. 91.

2 — Dom af 17. februar 1976 i sag 45/75 — Rewe-Zentrale des Lebensmittel-Großhandels GmbH/Hauptzollamt Landau/Pfalz — Sml. 1976, s. 181.

3 — Dom af 17. februar 1976 i sag 91/75 — Hauptzollamt Göttingen og forbundsfinansministeren/Wolfgang Miritz GmbH & Co. — Sml. 1976, s. 217.

4 — Dom af 13. marts 1979 i sag 91/78 — Hansen GmbH & Co./Hauptzollamt Flensburg (Hansen II) — Sml. 1979, s. 935.

at monopoludligningsafgiften efter nævnte beregningsmåde var 1 580 DM/hlW. Opkrævningen af en afgift som nævnt med 1 500 DM/hlW var efter national ret lovlig. Bundesfinanzhof fandt endvidere, at der ikke forelå nogen krænkelse af EØF-traktatens artikler 9, 12, 13 og 37, og at en præjudiciel forelæggelse henset til Domstolens omfattende praksis var upåkrævet. Der kunne imidlertid efter rettens opfattelse være tale om en krænkelse af EØF-traktatens artikel 95 samt artikel 3 i aftalen EØF/Spanien og artikel 21, stk. 1, i overenskomsten EØF/Portugal, såfremt Finanzgericht Rheinland-Pfalz måtte finde, at indenlandsk spiritus, der kunne sammenlignes med de importerede varer, og som ikke var omfattet af leveringspligten for spiritus, var blevet begunstiget gennem anvendelse af spiritusmonopollovens §§ 79, stk. 3, og 79 a.

Finanzgericht Rheinland-Pfalz, hvortil sagen hjemvistes, fandt, at Bundesfinanzhof ikke havde taget stilling til spørgsmålet om, hvorvidt den administrative faktiske gennemførelse af en nedsættelse af spiritussalgsprisen med 150 DM/hlW med samtidig opretholdelse af den hidtidige salgspris ved beregningen af den importerede spiritus pålagte monopoludligningsafgift, var forenelig med EØF-traktatens artikler 37 og 95 samt de tilsvarende bestemmelser i overenskomsterne med Spanien og Portugal. Finanzgericht Rheinland-Pfalz, 3. afdeling, besluttede følgelig ved kendelse af 6. oktober 1983 at udsætte sagen og i medfør af EØF-traktatens artikel 177 under henvisning til den i mellemtiden afsagte dom i sagen Papst & Richarz [5] at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

Skal EØF-traktatens artikler 37 og 95 samt artikel 3 i aftalen af 29. juni 1970 mellem EØF og Spanien og artikel 21, stk. 1, i overenskomsten af 22. juli 1972 mellem EØF og republikken Portugal fortolkes således, at de kan påberåbes for en national domstol af en importør af spiritus fra andre medlemsstater, Spanien og Portugal i en situation, hvor Bundesmonopolverwaltung für Branntwein i tidsrummet 23. februar 1976 — 17. marts 1976 har sænket spiritussalgsprisen med 150 DM fra 1 833 DM pr. hl alkohol til 1 683 DM pr. hl alkohol, samtidig med at der ved beregningen af monopoludligningsafgiften for importeret spiritus i samme periode lagdes en salgspris på 1 833 DM pr. hl alkohol til grund?

2. Min opfattelse er som følger:

Det forekommer mig hensigtsmæssigt først at behandle spørgsmålet om beskatningen af varer fra de øvrige medlemsstater i relation til EØF-traktatens artikler 95 og 37 og dernæst at behandle spørgsmålet om beskatningen af de varer, der er importeret fra Spanien og Portugal, i relation til de forbud mod afgiftsmæssig forskelsbehandling, der indeholdes i overenskomsterne med Spanien og Portugal.

2.1. *Bestemmelserne i EØF-traktaten*

2.1.1. Sagsøgeren er af den opfattelse, at importeret spiritus i det omhandlede tidsrum 23. februar — 17. marts 1976 har været genstand for forskelsbehandling i forhold til lignende eller konkurrerende indenlandske varer. Fastsættelsen af salgsprisen for spiritus er i forhold til importeret spiritus en for monopolet særegen foranstaltning, således at EØF-traktatens artikel 37 finder anvendelse. Salgsprisen har yderligere en

5 — Dom af 29. april 1982 i sag 17/81 — Papst & Richarz KG/Hauptzollamt Oldenburg — Sml. 1982, s. 1331

afgiftsmæssig funktion, idet den lægges til grund ved beregningen af afgiften ved import. Følgelig foreligger der også en krænkelse af EØF-traktatens artikel 95.

a) I denne forbindelse overser sagsøgeren hvad angår artikel 95 imidlertid, at i modsætning til, hvad der bestemtes i spiritusmonopolloven, var beregningen af afgiften ved import af spiritus såvel som beregningen af den afgift, der pålagdes afleveringsfri indenlandsk spiritus, i det pågældende tidsrum ikke længere bundet til monopolforvaltningens fastsatte salgspris. Til forskel fra de da endnu ikke ophævede bestemmelser var den ordning, der gennemførtes efter finansministeriets bestemmelse, udtryk for, at afgiften på importeret spiritus og afgiften på indenlandsk afleveringsfri spiritus blev gjort uafhængig af den pris, til hvilken monopolforvaltningen solgte. Hermed blev forbrugsafgiften på spiritus, uanset om det drejede sig om *spiritusafgift, spiritustillæg* eller *monopoludligningsafgift*, fastsat med en ensartet sats på 1 500 DM/hlW. Da den afgift, der opkrævedes på varer importeret fra andre medlemsstater, hverken direkte eller indirekte var højere end den afgift, der blev pålagt lignende eller konkurrerende indenlandske varer, er de i EØF-traktatens artikel 95 fastsatte betingelser principielt overholdt, således som sagsøgte og Kommissionen med rette har gjort gældende.

b) Resultatet må blive det samme hvad angår EØF-traktatens artikel 37. For så vidt bestemmelsen opfattes som et forbud mod afgiftsmæssig forskelsbehandling, er dette, hvilket især fremgår af dommen i Hansen I-sagen [6], indholdsmæssigt identisk med diskrimineringsforbudet i EØF-traktatens artikel 95, hvorfor en særskilt drøftelse heraf er unødvendig.

Det kan derimod spørges, om nedsættelsen af salgsprisen med bibeholdelse af grundprisen er af betydning med henblik på artikel 37. Efter Bundesfinanzhof's opfattelse er denne bestemmelse, for så vidt den i forbindelse med et monopol forbyder anden end afgiftsmæssig forskelsbehandling, uden betydning for nærværende sag, der alene angår afgiftens størrelse.

Om det er tilfældet kan i sidste ende stå hen. Afgørende er det nemlig, at nedsættelsen af prisen havde til formål at gøre indenlandsk spiritus konkurrencedygtigt over for importerede varer. Som det også er anerkendt af Kommissionen, drejer det sig altså ikke om en for et statsmonopol særegen foranstaltning, men om en *konkurrencemæssig foranstaltning.*

En sådan foranstaltning kan imidlertid ikke, som det fremgår af sagen Hansen II [4], anfægtes efter artikel 37. I den nævnte sag lagde Domstolen til grund, at det er lovligt ved hjælp af offentlige midler at nedbringe prisen på et produkt som spiritus til et niveau, der gør afsætning mulig. Eneste begrænsning i den forbindelse er, at den spiritus, der afsættes gennem monopolet, ikke må sælges til en *unormalt lav salgspris* i forhold til prisen på importerede varer. Parterne synes at være enige om, at den af monopolforvaltningen i det pågældende tidsrum anvendte normalsalgspris, der efter fradrag af afgifter androg 183 DM/hlW, i forhold til prisen på importeret spiritus

6 — Dom af 10. oktober 1978 i sag 148/77 — H. Hansen jun. & O.C. Balle GmbH & Co/Hauptzollamt Flensburg (Hansen I) — Sml. 1978, s. 1787.

4 — Dom af 13. marts 1979 i sag 91/78 — Hansen GmbH & Co./Hauptzollamt Flensburg (Hansen II) — Sml. 1979, s. 935.

*svarede til markedsforholdene.* Herefter kan tilpasningen af salgsprisen i det foreliggende tilfælde ikke anfægtes under påberåbelse af EØF-traktatens artikel 37 og medføre nogen nedsættelse af afgiften på import.

2.1.2. Ud over det anførte er den omhandlede beskatning af importeret spiritus efter sagsøgerens opfattelse udtryk for forskelsbehandling i fire særskilte henseender, som jeg i det følgende kort skal behandle.

a) Der foreligger efter sagsøgerens opfattelse en krænkelse af artiklerne 95 og 37, navnlig af standstill-klausulen i artikel 37, stk. 2, i og med, at beregningen af afgiften ved import fraviger de udtrykkelige bestemmelser i spiritusmonopolloven, hvis anvendelse ville have ført til en mindre afgift.

Det må herved, som anført af Kommissionen, erindres, at det ved afgiftssammenligningen i forbindelse med EØF-traktatens artikler 95 og 37 efter Domstolens faste praksis udelukkende kommer an på — hvilket den forelæggende ret skal undersøge — om importerede og tilsvarende indenlandske varer *faktisk og generelt* er blevet pålagt afgifter af samme størrelse. Det er derimod ikke Domstolens opgave at behandle det spørgsmål, der allerede er blevet undersøgt af Bundesfinanzhof, nemlig om forbundsfinansministeriets afgørelse, der gjorde afgift og salgspris uafhængige af hinanden og således førte til en ensartet afgift, er forenelig med spiritusmonopolloven eller ej. Navnlig kan det efter fast retspraksis ikke af det fællesskabsretlige forbud mod forskelsbehandling udledes, at varer, der importeres fra andre medlemsstater, afgiftsmæssigt skal behandles bedre end indenlandske varer.

Endvidere står jeg uforstående overfor, hvorledes prisnedsættelsen for monopolspiritus skulle være uforenelig med standstill-klausulen i EØF-traktatens artikel 37, stk. 2, eller hvorledes der herved skulle kunne foreligge en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion som omhandlet i EØF-traktatens artikel 30. Den restriktion, der stod i forbindelse med monopolet, blev tværtimod, som vi ved, straks afskaffet som følge af Domstolens praksis. Prisnedsættelsen fandt sted for at gøre monopolspiritus konkurrencedygtig over for den spiritus, der frit blev importeret fra andre medlemsstater.

b) Dernæst gør sagsøgeren gældende, at der foreligger forskelsbehandling, når man sammenligner afgiften på importeret spiritus med afgiften på lignende indenlandsk spiritus, der er *afleveringsfri*, såsom frugtbrændevin. Sagsøgeren henviser her på ny i forbindelse med beregningen af spiritustillægget, under påberåbelse af udtrykket »pålægges« (»zu tragen haben«) i artikel 95, stk. 1, til, at der skal tages hensyn ikke alene til den faktiske afgift på indenlandske varer, men også til den »retligt tilladelige« afgift.

Som lige anført er det eneste afgørende også ved en sammenligning af afgiften på importeret spiritus og afgiften på afleveringsfri spiritus hvilke afgiftssatser der i det pågældende tidsrum faktisk blev anvendt. Som følge af, at spiritustillægget blev gjort uafhængigt af monopolets salgspris, fastsattes også i denne forbindelse den ensartede sats på 1 500 DM/hlW. Nogen forskelsbehandling lader sig således ikke påvise.

c) Den tredje forskelsbehandling, sagsøgeren påberåber sig, angår spørgsmålet om, hvorvidt importeret spiritus har været

genstand for forskelsbehandling i forhold til *afleveringspligtig* spiritus, såsom monopolspiritus, der anvendes til fremstilling af likører. Sagsøgeren erkender, at importeret spiritus i den pågældende periode er blevet pålagt en afgift, der umiddelbart er af nøjagtig samme størrelse som afgiften på den af monopolforvaltningen afsatte spiritus. Ved monopolforvaltningens salg af spiritus til den oprindelige normalsalgspris på 1 833 DM/hlW har monopolforvaltningen opnået dækning for såvel afgiften på 1 500 DM/hlW som for prisen på varen på 333 DM/hlW. Med nedsættelsen af normalsalgsprisen til 1 683 DM/hlW under bibeholdelse af en uændret overtagelsespris for spiritus har monopolforvaltningen imidlertid givet afkald på 150 DM/hlW af spiritusafgiften.

I overensstemmelse med forbundsregeringens udtrykkelige erklæring på et spørgsmål fra Domstolen har monopolforvaltningen imidlertid i det pågældende tidsrum imidlertid opkrævet en *ikke nedsat* spiritusafgift og indbetalt provenuet til statskassen. Efter denne erklæring, hvis rigtighed jeg ikke ser nogen anledning til at betvivle, kan der således heller ikke i denne sammenhæng tales om nogen forskelsbehandling.

Hvorvidt monopolforvaltningen, som sagsøgeren gør gældende, efter national ret ikke lovligt ved sådanne foranstaltninger kunne drives med tab i det pågældende tidsrum, tilkommer det heller ikke Domstolen at tage stilling til.

Afgørende er alene, at der fra det pågældende tab ikke kan sluttes noget om, at monopolforvaltningen ikke har tilført statskassen afgiften i sin helhed.

d) Den fjerde forskelsbehandling, sagsøgeren gør gældende, angår en sammenligning af importeret spiritus med *afgiften på tysk kornbrændevin.* Kornbrændevin kan afsættes på tre forskellige måder. Overstiger produktionen den tildelte destillationsret, skal den overskydende brændevin afleveres til monopolforvaltningen. Brændevin fremstillet inden for den tildelte destillationsret kan enten leveres til det tyske Branntwein-Verwertungsstelle, et i medfør af spiritusmonopolloven oprettet privatretligt afsætningsorgan, til den garanterede overtagelsespris, eller også kan brænderiet selv afsætte varerne til konsum. Det nævnte Kornbranntwein-Verwertungsstelle gennemførte for det af denne solgte spiritus samme prisnedsættelse som monopolforvaltningen. Da den brændevin, brænderierne selv afsatte, også var underkastet markedsforholdene, ydede forbundsregeringen, som kompensation for nedsættelsen af salgsprisen for spiritus, de selvafsættende brænderier en direkte betaling på 150 DM/hlW. Efter sagsøgerens opfattelse skal denne betaling i forbindelse med fællesskabsrettens forbud mod forskelsbehandling betragtes som en væsentlig afgiftslettelse for indenlandsk kornbrændevin og ikke som en støtte.

aa) Hvad angår Kornbranntwein-Verwertungsstelle's nedsættelse af salgsprisen med samtidig opretholdelse af overtagelsesprisen, er sagsøgeren af den opfattelse, at Domstolens dom i Hansen II-sagen [4], der kendte en tilsvarende foranstaltning fra den tyske spiritusforvaltning for retmæssig efter fællesskabsretten, ikke vedrører et privatretligt organs adfærd.

4 — Dom af 13. marts 1979 i sag 91/78 — Hansen GmbH & Co./Hauptzollamt Flensburg (Hansen II) — Sml. 1979, s. 935.

Herimod kan det imidlertid gøres gældende, at Kornbranntwein-Verwertungsstelle's organisationsform ikke i sig selv kan medføre en anden fællesskabsretlig bedømmelse. Afgørende er det nemlig derimod, at Kornbranntwein-Verwertungsstelle, der er oprettet med hjemmel i spiritusmonopolloven, under offentligt tilsyn varetager opgaver svarende til de i spiritusmonopolloven fastsatte. For så vidt kan Kornbranntwein-Verwertungsstelle's adfærd ikke bedømmes på anden måde end monopolforvaltningens tilsvarende adfærd, som Domstolen udførligt har undersøgt i Hansen II-sagen [4]. I den nævnte sag kendte Domstolen for ret, at EØF-traktatens artikel 37 udgør en særbestemmelse i forhold til traktatens artikler 92 og 93, idet de statslige foranstaltninger, som er er forbundet med et statsligt handelsmonopols udøvelse af sin eneret, også skal bedømmes efter artikel 37, når de er forbundet med ydelsen af en støtte til de af monopolet omfattede producenter.

Som det fremgår af nævnte dom kan kombinationen af en støtteordning og et statsligt monopols virksomhed i form af betaling til producenterne af en ikke til markedsforholdene svarende overtagelsespris være af betydning med henblik på artikel 37, såfremt der var årsagssammenhæng mellem størrelsen af den støtte, der blev ydet producenten i form af en garanteret overtagelsespris, og salgsprisen. På grund af monopolets mellemkomst fandt Domstolen ikke, at der forelå en sådan årsagssammenhæng. Det må følgelig lægges til grund, at en indtægtsnedgang for Kornbranntwein-Verwertungsstelle eller et eventuelt tab og dettes efterfølgende dækning ved statsmidler ikke kan anfægtes på grundlag af artiklerne 37 og 92 f.

bb) De *betalinger*, der er *ydet direkte til de selvafsættende brænderier* uden monopolforvaltningens eller Kornbranntwein-Verwertungsstelle's mellemkomst, skal imidlertid bedømmes på et andet grundlag. Efter Kommissionens opfattelse er der tale om en lovlig *støtte*, der har været genstand for underretning til Kommissionen, medens sagsøgeren er af den opfattelse, at der ikke er tale om støtte, men en indirekte nedsættelse af spiritusafgiften, som efter Domstolens praksis om »sovraprezzo« (sagerne 105/76 [7] og 73/79 [8]) er retsstidig. Med den nævnte retspraksis antog Domstolen, at en intern afgift, der formelt rammer indenlandske og importerede varer på samme måde, men udelukkende eller i det væsentlige tjener til at finansiere en støtte, som alene ydes de indenlandske varer, er i strid med forbudet mod afgiftsmæssig forskelsbehandling i EØF-traktatens artikel 95. Denne retspraksis kan imidlertid som fremhævet af Kommissionen af flere grunde ikke anvendes i det foreliggende tilfælde. For det første drejer det sig for monopoludligningsafgiftens vedkommende om en *generel* afgift, der opkræves ved import og indbetales som forbrugsafgift til den tyske stat, dvs. indgår i den tyske statskasse og ikke i en støttefond for brænderier. For det andet tjener monopoludligningsafgiften til forskel

4 — Dom af 13. marts 1979 i sag 91/78 — Hansen GmbH & Co./Hauptzollamt Flensburg (Hansen II) — Sml. 1979, s. 935

7 — Dom af 25. maj 1977 i sag 105/76 — Interzuccheri SpA/Società Rezzano e Cavassa — Sml. 1977, s. 1029.

8 — Dom af 21. maj 1980 i sag 73/79 — Kommissionen for De europæiske Fællesskaber mod Den italienske Republik — Sml. 1980, s.1533.

fra sovraprezzo-afgiften ikke »udelukkende eller i det væsentlige« til at finansiere en støtte, der ydes den indenlandske produktion og som indirekte begunstiger denne i afgiftsmæssig henseende. Den foreliggende støtte har således ikke til formål at yde de selvafsættende brænderiers varer en afgiftsmæssig fordel over for importerede varer, men blot at sætte dem i stand til at afsætte varerne til priser, der svarer til markedsforholdene. Var støtten ikke ydet, havde dette som Kommissionen med rette anfører blot medført, at brænderierne havde valgt den for dem mere gunstige mulighed, at levere kornbrændevinen til Kornbranntwein-Verwertungsstelle til den garanterede overtagelsespris, i stedet for selv at forsøge at afsætte brændevinen.

Afsluttende må det således fastslås, at de af sagsøgeren anførte omstændigheder heller ikke kan anfægtes på grundlag af EØF-traktatens artikler 95 og 37.

2.2. *Bestemmelserne i overenskomsterne med Spanien og Portugal*

2.2.1. Både aftalen med Spanien og overenskomsten med Portugal indeholder bestemmelser om den afgiftsmæssige behandling af importerede varer, der svarer til EØF-traktatens artikel 95. De pågældende overenskomster indeholder derimod ingen til EØF-traktatens artikel 37 svarende bestemmelser, således at en undersøgelse i denne henseende kan lades ude af betragtning.

Artikel 3 i aftalen med Spanien lyder således:

»Enhver intern afgiftsmæssig foranstaltning eller fremgangsmåde, som direkte eller indirekkte fører til forskelsbehandling mellem varer fra den ene kontraherende part og tilsvarende varer med oprindelse på den anden kontraherende parts område, er forbudt.«

Artikel 21 i overenskomsten med Portugal, der allerede har været genstand for Domstolens fortolkning i sagen »Kupferberg I« (sag 104/81 [9]), bestemmer:

»Parterne afholder sig fra alle foranstaltninger eller intern afgiftspraksis af fiskal art, der direkte eller indirekte bevirker en forskelsbehandling mellem varer fra den ene af de kontraherende parter og lignende varer, der har oprindelse hos den anden kontraherende part.«

2.2.2. Det er i sagen »Kupferberg I« [9] allerede fastslået, at artikel 21 i overenskomsten med Portugal finder anvendelse på portvin med oprindelse i Portugal.

I overensstemmelse med Kommissionens efter min opfattelse rigtige redegørelse må man også for så vidt angår sherry med oprindelse i Spanien antage, at dette produkt omfattes af anvendelsesområdet for artikel 3 i aftalen med Spanien.

2.2.3. Domstolen har allerede i sagen »Kupferberg I« [9] fastslået, at artikel 21 i overenskomsten med Portugal har direkte virkning, at bestemmelsen kan påberåbes af de enkelte virksomheder for domstolene i EF. I overensstemmelse med det af Kommissionen på overbevisende måde anførte må det antages, at det samme må gælde artikel 3 i aftalen med Spanien under hensyn til bestemmelsens ordlyd og aftalens opbygning og formål.

2.2.4. Efter dommen i Kupferberg I-sagen [9] må det endvidere lægges til grund, at begge bestemmelser har samme formål

9 — Dom af 26. oktober 1982 i sag 104/81 — Hauptzollamt Mainz/C.A. Kupferberg & Cie KG a. A. (Kupferberg I) — Sml. 1982, s. 3641.

som artikel 95, men en mindre rækkevidde end denne artikel som følge af de pågældende overenskomsters mere begrænsede mål i forhold til EØF-traktaten. Herefter kan det med en »så meget desto mindre« slutning fastslås: når monopolforvaltningens omtvistede adfærd ikke kan anfægtes på grundlag af artikel 95, kan der så meget desto mindre være tale om en krænkelse af bestemmelserne i de to overenskomster.

2.2.5. Endeligt skal det blot subsidiært nævnes, at i overensstemmelse med dommen i Kupferberg I-sagen [9] kan virksomhederne kun påberåbe sig overenskomsternes forbud mod forskelsbehandling, såfremt der på det pågældende nationale marked findes varer, der på grund af deres fremstillingsmåde og deres væsentlige kendetegn må anses for lignende, og som faktisk har været genstand for en afgiftsnedsættelse.

3. Jeg foreslår herefter, at det forelagte spørgsmål besvares således:

EØF-traktatens artikler 37 og 95 samt artikel 3 i aftalen med Spanien og artikel 21 i overenskomsten med Portugal skal fortolkes således, at afgørelsen af, om en afgift på importeret spiritus er forenelig med de nævnte bestemmelser, beror på en sammenligning af de faktisk anvendte generelle afgifter på importerede og tilsvarende indenlandske varer.

Det strider ikke mod de nævnte bestemmelser, at den tyske monopolforvaltning i det omhandlede tidsrum 23. februar 1976 — 17. marts 1976 i modsætning til den i spiritusmonopolloven fastsatte beregning har opkrævet en ensartet forbrugsafgift på 1 500 DM/hlW på importeret og lignende indenlandsk spiritus.

9 — Dom af 26. oktober 1982 i sag 104/81 — Hauptzollamt Mainz/C.A. Kupferberg & Cie KG a.A. (Kupferberg I) — Sml. 1982, s. 3641.